

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

26. april 2022

Svar på spørgsmål S 770 af 21. april 2022 stillet af Troels Lund Poulsen (V)

Spørgsmål

I lyset af Finansministeriets udmelding om, at der vil ske en midlertidig fravigelse af budgetlovens underskudsgrænse på grund af exceptionelle omstændigheder, herunder den russiske invasion af Ukraine og meget store energipriser m.v., mener ministeren så, at budgetloven er et vigtigt redskab i den ansvarlige styring af dansk økonomi, og mener ministeren, at det er rimeligt, at offentligheden ikke får en mere uddybende forklaring på, hvilke typer af udgifter, der nu midlertidigt undtages fra budgetlovens generelle rammer, ud over forklaringen om »meget store energipriser m.v.«?

Svar

Budgetloven er en hjørnesten i at sikre en ansvarlig styring af dansk økonomi. Regeringen står fuldt ud bag budgetloven, hvilket vi - sammen med forligskredsen bag budgetloven – senest har bekræftet med den politiske aftale om Nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik.

Finansministeriet vurderer, at den aktuelle situation afledt af den russiske invasion af Ukraine med heraf følgende markant tilstrømning af flygtninge til Danmark, akut behov for opskalering af det sikkerhedspolitiske beredskab og meget store stigninger i energipriserne mv. udgør en usædvanlig begivenhed uden for statens kontrol, og som har en afgørende virkning på de samlede offentlige finanser, jf. budgetlovens § 2 stk. 5-6.

På den baggrund kan udgifter direkte relateret til ovennævnte forhold afholdes ud over budgetlovens underskudsgrænse.

Det bemærkes, at dette ikke er det samme som, at der vil ske en midlertidig fravigelse af budgetlovens underskudsgrænse. Konkret er det ikke tilfældet med beslutninger truffet frem til nu. Men det betyder, at midlertidige udgifter direkte relateret til ovennævnte forhold i givet fald vil kunne afholdes ud over underskudsgrænsen, hvis det bliver aktuelt. Lovens § 2 stk. 5-6 har netop til hensigt at understøtte, at ekstraordinære omstændigheder vil kunne håndteres økonomisk fornuftigt og ansvarligt inden for de lovgivningsmæssige rammer i budgetloven.

Det er ikke muligt på forhånd at vide hvilke tiltag, der vil blive nødvendige eller formålstjenestelige direkte relateret til den aktuelle situation, idet dette bl.a. afhænger af krigens udvikling i Ukraine, flygtningestrømmens omfang, udviklingen i energipriserne mv. Der kan således på nuværende tidspunkt ikke redegøres mere detaljeret for hvilke konkrete udgifter, der kan afholdes ud over budgetlovens underskudsgrænse.

Som det generelt er tilfældet i forhold til EU's finanspolitiske rammeværk, vil Finansministeriet anlægge en tilgang, der sigter på at følge regler, praksis og fortolkning under den tilsvarende undtagelsesbestemmelse i EU's Stabilitets- og Vækstpagt. Det vil i praksis være Finansministeriet, der vil foretage en konkret vurdering af, om et givet tiltag er direkte relateret til den særlige omstændighed uden for statens kontrol. Det bemærkes, at "direkte relateret" ikke er det samme som uomgængelig. Finansministeriets vurderer, at "direkte relateret" under EU's regelsæt blandt andet kan omfatte målrettede og midlertidige tiltag for at kompensere husholdninger, der er hårdt ramt af fx stigende energipriser, eller særlige hensyn til lavindkomstgrupper.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister